

Szerkesztőség:

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

Eufev. Regele Ferdinand 4/22

(József főherceg-ut.)

Sürgőny cím: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre ... .. 960 Lej

Fél évre ... .. 480 Lej

Negyed évre ... .. 240 Lej

Havonta ... .. 80 Lej

Hirdetések díjszabás szerint

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Bucurestiben 50 banival több

Bucuresti-i paktum

lépett a felmondott és megsemmisített csucsai paktum helyébe. Hivatalos kormánykommüniké közli, hogy a Magyar Párt hivatalos megbízottai komoly és értékes megegyezést létesítettek az Averescu-kormányval. A közelgő képviselőválasztásokon tehát az erdélyi magyarság ismét az együttes magyar- és kormánypárti listával fog szavazni s minden erejével azon lesz, hogy ez a lista győzedelmeskedjék is. A megegyezést követő híradások úgy is szólnak, hogy ez esetben nem pusztán efemer jelentőségű és csak a választások tartamára érvényes paktumról van szó, hanem felelős kormányférfiak állapodtak meg a magyar kisebbség vezetőivel az erdélyi magyarság sorsára erősen kiható kérdésekben.

A megegyezés értelmében tizenöt magyar képviselő és tizenhárom magyar szenátor fogja képviselni az erdélyi magyarságot az új bucaresti-i parlamentben. Huszonnyolc parlamenti mandátum ez, amelyet az Averescu-kormány a magyarságnak együttműködése fejében biztosított. Tizenöt magyar képviselő és tizenhárom magyar szenátor már olyan parlamenti arány, amely alkalmas arra, hogy a magyarság kívánságait kisebbségi számarányuk fontosságának megfelelő módon hangoztassa az ország legautentikusabb politikai fórumán. Az Averescu-kormányval kötött paktum a választási együttműködésről szóló pontjain kívül még számos olyan pontot tartalmaz, amelyek eddig mellőzött kisebbségi jogainkat adják vissza és eddig elhanyagolt kisebbségi sérelmeinket orvosolják. A megegyezést a kormány részéről a csucsai paktum aláírói kötötték meg a Magyar Párttal. Azok a néppárti politikusok, akik már évekkel ezelőtt, a csucsai paktum idején, egy meglehetősen zavart korszakban, amikor a magyarság teljes erejét még ki nem mutathatta, baráti jobbot nyújtottak nekünk és most, hogy a néppárt elismerést érdemlő vezetői kormányra jutottak, az államhatalom erejével pecsételik meg azt a barátságot, amely a csucsai kastélyban, a hatalomnak még csak az árnyékától is távol született. A nagy morális jelentőségű csucsai paktumot a torlódo események időszerűtlenné tették, de a szerződő felek között továbbra is megmaradt a barátság, az egymás értékeléséből, megbecsüléséből eredő jóviszony, amely most létrehozta a bucaresti-i paktumot. Meghalt a csucsai paktum — éljen a bucaresti-i paktum!

Megegyezett a kormány a Magyar Párttal

A kormány és a Magyar Párt között választási megállapodás jött létre, amely szerint a magyarság tizenöt képviselői és tíz, illetve tizenhárom szenátori mandátumot kap. Orvosolják a magyarság iskola-sérelmeit is

Kik lesznek Arad város magyarságának szenátor- és képviselő-jelöltjei

(Saját tudósítónktól.) A Bucarestben napok óta a kormány és a Magyar Párt küldöttei között folyó tárgyalások eredménnyel végződtek: megegyezés jött létre a kormány és az erdélyi magyarság között. Már tegnap híre járt, a bucaresti-i tanácskozások kedvező fordulatainak, azt a különböző hitelesnek látszó magánjelentések meg is erősítették, ennek dacára a Magyar Párt kolozsvári központjánál tartózkodó volt a hangulat, míg végül ma este hivatalos kommüniké látott napvilágot, amely teljes határozottsággal adja tudtul a megegyezés megszületését. E nagyjelentőségű politikai fordulatról tudósítunk az alábbiakban számol be teljes részletességgel:

Az első hír a megegyezés létrejöttéről.

Tegnap délután kelt az első hír arról, hogy a Magyar Párt kiküldöttei és a kormány közt a tárgyalások befejeződtek. Ma aláírják a prelimináris megegyezést, melyet a Magyar Párt megbízottai magukkal hoznak Kolozsvárra, hogy az elnöki tanács és az intézőbizottság azt ratifikálja. Ennek megtörténte után a hét végén a Magyar Párt meghatalmazottai visszamennek Bucurestibe, hogy a megegyezést ténylegesen perfraktuálják.

Részletek a kormány és a Magyar Párt megállapodásáról.

Nemsokkal később már teljesen megbízhatónak mondott jelentés kelt szárnyra, amely már egész határozottan közli, hogy a Magyar Párt és a kormány között az előzetes megállapodás létrejött s azt aláírták. A megegyezés automatikusan életbelép, ha a Magyar Párt elnöki tanácsa, illetve intézőbizottsága azt ratifikálja, ami pénteken és szombaton előreláthatóan megtörténik. A megegyezés szerint a Magyar Párt tizenöt képviselői és tizenhárom szenátori mandátumot kap olyanformán, hogy az ország különböző helyein tíz szenátori mandátum, ezenkívül a székelyföldön külön három ugynevezett közseg-tanácsi szenátori méltóság illeti meg az erdélyi magyarságot. A

Magyar Párt ígéretet kapott arra is, hogy az iskolatörvényeket módosítják s lehetővé teszik, hogy az erdélyi és bánági magyarság annyi iskolát állíttson fel, amennyire szüksége van.

A Magyar Párt kolozsvári központja megerősítést vár.

E híradások és jelentések dolgában kolozsvári tudósítónk felkereste a Magyar Párt vezetését s ott Deák Gyula dr. a Magyar Párt főtitkára kijelentette, hogy a fentebb vázolt értesüléseket semmiféle tekintetben nem erősítheti meg, mert egyrészt még nem érkeztek vissza a bucaresti-i kiküldöttek, másrészt pedig semmiféle értesítés sem jött hozzá Bucurestiből a tárgyalások eredményét illetően. A főtitkár véleménye szerint a hír jelenlegi formájában egyébként is megerősítésre szorul. A tárgyalásokról és az esetleges megállapodásról csak az elnöki tanács holnapi ülése után adnak ki hivatalos jelentést. A nagyfontosságú ülésen, amelyen ezt az ügyet alaposan megvitatják, résztvesznek a bucaresti-i delegáció ama tagjai is, akik egyébként nem tartoznak az elnöki tanácshoz.

Hivatalos jelentés a megállapodás megszületéséről.

A kételkedő véleményekre aztán a legteljesebb határozottsággal rációzott az a hivatalos kormánykommüniké, amely ma jelent meg s amely minden kétséget kizáró módon ad hírt a létrejött választási megegyezésről. Ezt a jelentést teljes egészében itt adjuk:

(Bucuresti, április 22.) Hivatalosan jelentik, hogy a kormány-nak a Magyar Párttal folytatott tárgyalásai a választási egyezmény megkötésére vezettek. A Magyar Párt a hivatalos listán 15 képviselői és 10 szenátori jelölttel fog szerepelni, ezenkívül a képviselőtestületek által választandó szenátorok közül három magyar lesz. A megállapodást a Magyar Párt szombati ratifikálásától tették függővé. Szerdán este írták alá a megállapodást Goga Octavian lakásán. A kormány ne-

vében Goga Octavian és Bucsan Coriolan írták alá az egyezményt, a Magyar Párt részéről dr. gróf Bethlen György, dr. Sebessy János, dr. Paál Gábor, dr. Szele Béla és dr. Gyárfás Elemér voltak az aláírók. A Magyar Párt megbízottai a legkedvezőbb impressziókkal távoztak el a fővárosból és ma éjjel érkeznek vissza Kolozsvárra.

A szászokkal folytatott tárgyalások még folynak, azonban előreláthatólag ezek is eredményre fognak vezetni. A dobrudzsai és cadrlateri bolgárokkal a megegyezés már létrejött, a dobrudzsai törökökkel pedig folynak a tárgyalások.

Aradváros Magyar Pártjának vezetői megállapodtak a képviselő- és szenátorjelöltekben.

A kormánnyal történt megegyezés következtében még fokozottabb érdeklődés nyilvánul meg a Magyar Párt pénteki elnöki- és szombati intéző-bizottsági ülése iránt, hisz azon dől el a megállapodás végleges érvényessége. — Eleinte úgy volt, hogy Aradról nem vesz részt senki az üléseken, most azonban Barabás Béla dr. elhatározta, hogy mégis csak elutazik meghívott delegátusként a kolozsvári gyűlésre. Ezt megelőzően azonban az aradi Magyar Párt vezetősége ma délután Barabás Béla dr. lakásán bizalmas természetű értekezletet tartott, amelyen behatóan foglalkoztak azzal, hogy a tagozat képviselő és szenátorjelöltjeiként kiket terjesszenek a kolozsvári központ elé, ahol a végleges jelöléseket megfogják ejteni. Rövid vita után az értekezlet három képviselő és két szenátorjelölt nevében megállapodott. Ezek közül fogja a Magyar Párt központja Arad város és megye képviselő, illetve szenátorjelöltjét kiválasztani. Az értekezlet határozatát Barabás Béla dr. személyesen vitte le Kolozsvárra, ahol az összes akut aradi kérdéseket is a központ elé terjeszti. Barabás dr. a ma esti vónattal már el is utazott Kolozsvárra.

A szovjet el akarja adni a meggyilkolt cárnő ékszereit.

Tiltakoznak az orosz nagyhercegek és nem akad vevő az óriási értékű ékszerekre.

Bécs, április 22. A szovjet kormány már régóta igyekezik az orosz koronaékszereket és a meggyilkolt cárnő ékszereit eladni és így az üres államkassza részére pénzt szerezni. Az összes erre irányuló kísérletek azonban eddig megintusultak, mivel Európa leggazdagabb emberei sem akarják pénzüket ebbe az épen óriási értékűk miatt eladhatatlan, nehezen értékesíthető ékszerekbe befektetni. Még Amerikában, ahol az ékszereket kétszáz millió dollárra becsülték, sem akad egy vevő. Egy nemrégiben Bécsben időzött amerikai bankár elmesélte, hogy Pierpont Morgan az Amerikába küldött szovjet-ügynöknek, aki bemutatta az ékszerek jegyzékét és képeit, ezeket mondta:

— Nem gondolok arra, hogy ennyi pénzt fektessenek holt, kamatokat nem hozó ékszerekbe és azonkívül kiadásokat okoznak magamnak az ékszerek őriztetésével.

Van Dan hollandiai ékszerész, aki röviddel ezelőtt Moszkvába érkezett, szintén elállott a vásártól, mivel túl magasnak találta a szovjet által kért árakat. A szovjet-kormány most elhatározta, hogy egyelőre eláll a koronaékszerek eladásától és csak a meggyilkolt cárnő ékszereit próbálja eladni.

Ez a terv azonban számos akadályba ütközik máris. Amint ismeretes, a bolsevizmus kitörése után a cári család prominens tagjai külföldre menekültek. Nikolajevics Miklós nagyherceg, az orosz hadsereg volt főparancsnoka, jelenleg Délfranciaországban él és kicsiny birtokán kertészkedik. Az utolsó cár anyja, Mária Feodorovna, a ki dán hercegnő, a koppenhágai udvarban tartózkodik. Cyrill nagyherceg, a cári trón pretendense állandóan Düsseldorfban lakik. Más nagyhercegek és nagyhercegnők Párisban élnek. Diplomáciai körökben most azt a hírt kolportálják, hogy a külföldön élő nagyhercegek és nagyhercegnők kollektív tiltakozással fordultak az antant-hatalmakhoz, amelyben kérték a szövetséges kormányokat, akadályozzák meg a meggyilkolt cárnő ékszereinek eladását.

Federov orosz államtanácsos, aki azelőtt a cári kabinetiroda kötetlétébe tartozott, jelenleg Bécsben időzik és a következő érdekes közléseket tette a meggyilkolt cárnő ékszereiről:

— A cárnő sohasem viseltetett vajmi nagy előszeretettel az ékszerek iránt. Rendszerint egy pár egyszerű briliáns fülbevalót, sőt a karkötőt, jeggyűrűt és egy szafirgyűrűt hordott. Kedvenc ékszere egy arany láncocska volt, amelyen egy szent kép függött és amelyet még éjjel sem tett le. Még a legünnepelesebb alkalmakkor is lehetett látni rajta ezt az egyszerű ékszert. A láncocska, amely a cárnő nyakán volt meggyilkolása-kor is, azóta eltűnt.

— Ezzel szemben a cárnő ugynevezett nagy ékszereinek értéke egy 1903-ban felvett hivatalos becslés szerint 190 millió aranyrubel. Ezeket az ékszereket, amelyeket a cárnő csak napváltáskor hordott, a szovjet a cári család meg-

gyilkolása után, birtokába vette.

— Az ékszerek fődarabja egy 38 nagy briliánsból álló diadém, amelyhez más értékes drágakövek is csatlakoznak. Ez a diadém akkor 70 millió rubel értéket képviselt. Egy másik igen értékes darab a 30 millió rubelre becsült, 110 darab rózsaszínű gyöngyből álló nyakék. Egy másik briliánsdiadém értéke 50 millió rubel. Igen

Miért nem építkeznek Aradon.

Megmagyarázhatatlan az építkezési kedv teljes hiánya. — Látogatás egy aradi téglagyárban.

(Saját tudósítónktól.) Most már bevallhatjuk, hogy a háború és az azt követő súlyos gazdasági viszonyok az iparra és kereskedelemre nehezedő, nyomasztó, fullasztó légkörre kezd tisztulni és már némi perspektívát is mutat a jövő. Hogy ez így van, azt lépten-nyomon tapasztalhatjuk. Gyárak, vállalatok létesülnek, bérpaloták épülnek s mindenütt megindul a gazdasági élet. Tekintsünk szét Erdély nagyobb városaiban és látjuk, hogy a kies fekvésű Brassóban gyárkémények emelkednek, a szomszéd Temesváron az építőállványok egész során látjuk a szorgos munkáskezeket dolgozni és az így van Kolozsváron, Nagyszebenben, Nagyváradon, mindenütt, csak Aradon nem. Miért nem építkeznek Aradon? Ez olyan kérdés, amelyet minden évben feltettünk ilyenkor tavasszal, amikor az építkezések konjunktúrájának meg kell kezdődnie és minden évben megkaptuk reá a választ: háború, gazdasági krízis, a drága téglá, meg aztán Aradon nem is tudnak elég téglát készíteni. Az idén újra feltehetnénk ezt a kérdést, de a feleletekben el kell esnie a háború és a gazdasági krízis szavaknak, mert hiszen más városokban éppen úgy, talán még jobban érezték a háborút és mégis mindenütt építkeznek. Tehát csak a téglahiány és a drágaság lehet oka annak, hogy Aradon nem tudják az építkezéseket kellő mértékben elkezdni. Hogy ezzel a kérdéssel is tisztában legyünk, kiszemeltünk egy téglagyárat és meglátogattuk, hogy megtudjuk, hogy miért drágább a téglá Aradon, mint más városokban, de főképpen azt, hogy miért nincsen?

Braun Gusztáv aradi téglagyáros gyártelepét kerestük fel. A hatalmas telepen munkások százai dolgoznak. A száritószínekben a téglák milliói várják az égetést és az óriási kemencékben a téglák százai izzottak. A kimeríthetetlen bányából gépszerkezetekkel ellátott kocsik hordták a munkások kezei alá a téglá nyersanyagát; zakatoltak a gépek, a magas gyárkémény feketén okádták a füstöt és a lendítő kerekek lárájába belevegyült a munkavezető harsány parancsszava. A munkások garmadába rakják a pirosra égetett, építkezésre kész téglátömegeket. Milliószámra fekszik téglá ebben a gyárban: hát akkor miért van téglahiány? Talán az aradi gyárosok nem Arad

értékes a gyémántokkal, — öngyökkel, szafir- és rubin-kövekkel kirakott öv, amely 1500 drágakövet foglal magában. Ezt az övet annakidején 40 millióra becsülték. A rengeteg gyűrű, tű és karkötő értéke a 190 millió rubelbe nincsen beleértve.

— Véleményem szerint a nagyhercegek tiltakozása az antant-kormányoknál nem fog eredményt hozni, mivel ezeknek a kormányoknak nincsen hatalmukban az eladás megakadályozása. Az eddigi tapasztalatok szerint azonban a szovjetnek most is aligha fog sikerülni az ékszereket eladni, mivel nincsen vevő rájuk.

részére készítik a téglát? Erre a kérdésre Braun Gusztáv, a téglagyár tulajdonosa adta meg a választ:

— Hogyha Aradon valaki elhatározná, hogy azonnal hozzá fog egy palotásor építéséhez, az aradi téglagyárosok nem jönnének zavarba. Gyáramban nagymennyiségű téglá vár építkezésre, de alig van aki építsen. Minden igényt ki tudunk elégíteni. Hisz a téglagyártása nem olyan komplikált mesterség, amire valami nagyobb tőkebefektetéssel gépszerkezeteket kellene beszerezni külföldről, a téglá anyaga a földben van és a készítéséhez csak szakértelem kell. Aradon nem mernek az emberek építkezni. Nézzük csak Temesvárt. Ott nyolc téglagyár működik és a gyárak produktumait az építkezések céljaira már erre az évre előre lekötötték, úgy, hogy a nyolc gyár minden termékét azonnal felhasználják a temesvári építkezésekhez. Más városokban is ez a helyzet.

— Talán drága a téglá Aradon, más városokhoz viszonyítva?

— Az aradi árak — felelte Braun Gusztáv — minden más városbeli árakkal felveszik a versenyt. Általában a téglá ára ezrenként 2400 lej. Nálunk csak 2000 lej, a kisebb méretű téglákat 1800 lejért adjuk ezrenként. Ennél seholsem olcsóbb. Hogy Aradon nem indul meg az építkezés, még azzal sem magyarázható, hogy a tégláanyag értéke drágítaná túlságosan az építkezést. Bármilyen épület felépítéséhez a szükséges tégláanyag értéke az egész építkezés összegének maximum 12 százalékát teszi ki. A többi 88 százalékát az épület megtervezése, a famunkálatok, munkabérek és egyéb költségek emésztik fel. Például egy háromszobás teljes komforttal berendezett magánház építéséhez 30.000 téglá szükséges. Ennek értéke 60.000 lej. És ennek a háznak a felépítése cca 1.000.000 lejbe kerül. 40—50.000 téglából gyönyörű magánházat építhetnek és azt a 40—50.000 vagy akár sok százézer téglát is bármikor szállítani tudják az aradi téglagyárosok. Így hát mi nem vagyunk okai annak, hogy Aradon nem építkeznek.

Eddig tartott az interjú, ami igazán nem nyugtatott meg bennünket. Meggyőződünk arról, hogy azok az összes ellenvetések, amelyekkel az aradi építkezési pangását okolják, nem léteznek.

Érthetetlennek látszó probléma ez, amely csak azzal magyarázható, hogy nincsenek már vállalkozószellemek Aradon. Vagy talán az az átok sújtja ezt a várost, hogy a tehetetlenség útját állja fejlődésének.

A szerező verve jó.

Aradi urinók uccai botránya. — Miért korbácsolta meg a megcsalt feleség a csábító nőt.

(Saját tudósítónktól.) A botrány dagad és ha nem is maradt az uccám, akkor is folytatása van, amely még újabb kirobbanásokra vezethet. A Perényi-uccai botrányról van szó, amely ugy lát-szik még nem nyert befejezést és hősei még újabb botrányos események közvetlen szereplői lehetnek. Kiderült, hogy ott a Berán-ház előtt egy állami tisztviselő felesége és egy hivatalnokleány találkoztak össze, akik nem a legbarátságosabb formában intézték el a közöttük felmerült ellentéteket. Hangos uccai vita és korbács jellemezték ezt a kétségtelenül nem mindennapi találkozást, amelynek rendkívül érdekes előzményei vannak.

Az állami tisztviselő ezelőtt hat esztendővel nősült meg és házasságából ezelőtt tízennégy hónappal gyermeke is született. Eddig boldog is volt a házasság, sőt továbbá hét hónapon keresztül nem merültek fel olyan okok, amelyek a házastársak között a legkisebb mézetelérést is okozhatták volna. Hét hónappal ezelőtt azonban a férj kaméleonszerűen megváltozott. Nap-nap után kimaradt otthonról, a háztartáshoz nem adott anyagiakat és otthonát valóságosan kerítte. Eleinte türt a feleség és hallgatott, azonban a hónapok mulásával megunt a férj rideg magatartását és elmaradását, kudarai kezdett az okok után. Hamarosan meg is állapította, hogy férje egy hivatalnokleánnyal foglalkozik és dacára annak, hogy családos ember, annak házasságát is ígért. Az asszony erre elment a leányhoz, akit kérlelni kezdett, adjon vissza neki a férjét és gyermekének apját. A leány kijelentette, hogy a férj nem érdekli őt és megszakítja vele az összeköttetést. Az asszony ennyivel nem elégedett meg, hanem felkereste a hivatalnokleány apját is, aki hasonló szellemben nyilatkozott. A helyzet azonban ennek dacára sem változott. A szerelem az igéret ellenére is tovább folyt. A férj továbbra is kerítte otthonát és annyira kiélekedett a helyzet, hogy össze is pakolt s elköltözött hazulról. A feleség megtudta, hogy a leány hol van alkalmazásban és egy kurtyakorbácsot véve magához, azon a környéken cirkált, ahol a leány hivatala van. Így történt a találkozás és a drámai összeütközés amellyel azonban az úgy — mint hírlík — még nem nyert végleges befejezést, mert az asszony kijelentette, hogy: „A továbbiak még csak ezután következnek, ha játékaik nem hagyja abba!”

Amerikai örökség mosolyog egy aradi városi tisztviselőre.

Az Egyesült-Államokban öngyilkos lett a bátyja, aki után többszázezer lej értékű vagyont maradt. — Megindult a hajsza a mesés örökség után.

(Saját tudósítónktól.) A fantasztikus amerikai örökségek száma a mai nappal ismét megszapordott. Ma nagy izgalom uralkodott az aradi városháza iktató hivatalában, ahol a tisztviselők érdeklődéssel tárgyalták és vitatták egyik kollégájukra rámosolygó szerencsét. Milliós számok röpködtek a levegőben s a szerényen díjazott kistisztviselők sűrű sóhajtások közepette — persze csak beszédben — dobálóztak a dollárok ezreivel. Az érdeklődés központjában az iktató egyik kistisztviselője állott: az amerikai dollárhalmaz boldog várományosa.

Blaga János városi tisztviselő ma értesítést kapott az Egyesült-Államokban levő Cleveland (Ohio) városból, hogy bátyja Blaga György, aki 19 évvel ezelőtt vándorolt ki Amerikába, néhány héttel ezelőtt szívenlőtte magát. Blaga György, mint aradi öccse a közöttük folyó levelezés során megtudta, többszázezer dollár tulajdonosa volt. Körülbelül 150 ezer dollár készpénze van egy bankban, ezenkívül pedig Clevelandban több háza, vendéglője és mézáróüzlete volt. Az egész vagyont az eddigi becslés szerint meghaladja az ötven-hatvan millió lejt. A hír vétele után az aradi tisztviselő azonnal felkereste ügyvédjét és megbizta, hogy járjon az örökség után. Egy érdekes körülmény van. Dacára annak, hogy majdnem az utóbbi hetekig állandóan leveleztek egymással, Blaga János nem tudja, vajjon bátyja megnősült-e közben Amerikában, van-e családja vagy pedig aglegény maradt. Így az sem bizonyos, hogy valóban ő az örökös, mert ha az elhunyt családot hagyott hátra, vajmi kevés reménye van arra, hogy dollárokhoz jusson. Ennek a tisztázását tűzte ki legelső célul az aradi városi tisztviselő, aki dacára tartózkodásának, erősen bizik abban, hogy végül csak őrá mosolyog a szerencse.

Blaga János ma reggel ugyan egyetlen kollégájával közölte csak bizalmasan az örökség hírét, de percek alatt elterjedt az egész városházán s a tisztviselők az oda-jövő ismerőseiktől kérdezték: — Hallotta a hírt? Milliomos lett egy városi tisztviselő.

Boldog büszkeséggel ujságotlák a hírt, mintha az egész városházának némi nimbuszt kölcsönözne, hogy ötvenmillió lej jövedőbeli birtokosa ott forgatja a tollat az egyik városi íróasztal mellett. Blaga János pedig sugárzó arccal ott ült íróasztala mellett. Az egyik kollégája megkérdezi:

— Aztán mit csinálsz először, ha a kezébe kapod a pénzt?

— Egy olyan pezsgős murit rendezek, — szökt a büszke felelet — hogy napokig emlegetik Arad városában. S azután... ki tudja. Talán kitegyek Amerikába s ott folytatom az üzletet — szökt elgondolkozva.

A kis hivatalban délig nagy volt

a forgalom. Ezuttal nem az aktákkal siető közönyös publikum zarándokolt oda, hanem a város tisztviselőikara sorban kereste fel

A Norvégia indul az Északsarkra.

Oslóból táviratozzák: Amundsen sarkkutató léghajója hétfőn indul el a sarkvidékre és Amundsen Kingsbayban fog a léghajóra szállani.

Törvény kopog a Nyomor ajtaján.

Szomorú séta a végrehajtó nyomában. —

Hogyan megy ma Aradon egy végrehajtás.

(Saját tudósítónktól.) Nem a háboru hozta, a béke sem vitte el, a szegénység és a nyomor olyan régi, mint a városok és falvak, mint az emberek. A piavei, arrasi, roknitól és namurj vér-vezúvok csak nyomorultabbá tették a nincstelen és a sablon terminus technikusának kétségbeejtő jelentőségével elskatulyázva, valami pogány-bibliai gulyaként oda sodorták abba az életvegetációba az elszöböl utolsó lett „tönkrement középosztályt” is, melynek iszonyu tükörképét rideg bürok aktái rögzítik meg karképeknek. A szegény, a nincstelen emberek mártírját mutatja be ez az írás: ma délelőtt néhány családnál foglalást fogaratosított a könyörületlen paragrafusok végrehajtó végrehajtója, a portarel.

A végrehajtó száz leje.

A szegény asszony arca olyan volt, mint a régi képeken a bizánci Máriáké és beteg gyermeket táplált egy homályos zugban, a melyet lakószobának átkozott a nyomor. Az ítélet szerint orvosi, patika és kórházköltséget kell behajtani rajta, összesen 870 lejt, néhai férje két évig sorvadt, míg elérkezett a halál. És a hivatalos közlésre apatikus gesztust kap a portarel: itt van, foglalhat, elvihetnek mindent, az ócska diványágyat, az asztalt, egyetlen székekkel, a törött lavort, a beteg gyerek félliter tejét, de a kontóskönyvet is, amelybe kusza sorokban, mint ajándékot, írja be a könyörületes sarki boltos, hogy só 2 lejt, kenyér 13 lejt, szappan 6 lejt és megint só meg kenyér, mert csak ez a „fontos” és a szappan „kell”, azonkívül nincsen több, azontul nincsen tovább, a jövőt is csak könny jelzi, amely végtelen és amely olyan csöndesen pereg végi a szegény asszony sápadt arcán, mint egy oltárról letépett, sikoltó gyöngyszem... A portarel leveszi elhomályosodott szemüvegét, a zsebéből kendőt, meg még valamit szed elő, megtörli a szemét és az üveget és a még valamit remegve oda teszi az asztalra. A szegény beteg gyerek ösztönösen utána nyul — a száz lejesnek és az anya hangosan zokogni kezd.

Istenem, muszaj a zongora..

A szoba falán csak egyetlen „disz”: szépen himzett, koronás fegyvertartó, rajta rozsdás vivósícsak. Előttük egy köhögős, régiarcu öregúr, kaucsukgallérral, hófehér kraváttal, csontos csuklója

Blagát, hogy szorosabb barátságba kerüljön a jövedőbeli milliommossal. Amikor pedig az őra elűtötte a kettőt s a hivatalnokok kiözönlöttek a városháza kapujából, az örökségváró elgondolkozva haladt egyedül lakása felé. Gondolataiban talán már egy hatalmas gépkocsin robogott a new-yorki Fifth Avenue forgatagában... (m. r.)

Megalakult

a királyhágómelléki református egyházmegye.

Sírtetik a püspökség működésének megkezdését.

Oradea-Mare, április 22. A királyhágómelléki református egyházkerület ma délelőtt tartotta Nagyváradon alakuló közgyűlését, amelyen Csaba Adorján, a legidősebb gondnok elnökölt. Az első felszólaló Csernát református lelkész volt, aki bejelentette a közelmúlt püspökválasztás eredményét, amelyet a kultuszminister jóváhagyott. Javasolta, hogy mielőbb intézkedjenek abban az irányban, hogy az új püspök, Sulvok István letehesse az esküit Ófelsége kezébe. Elhatározták, hogy ez ügyben feliratot intéznek a kultuszministerhez. Ugvancsak Csernát sérelmezte, hogy a reformátusokat a hatóságok állandóan kálvinistáknak nevezik. A közgyűlés határozata értelmében kéri ennek a sérelemnek az orvoslását. Az ülés még tart és valószínűleg holnap ér véget.

Megölte a szerelem.

Az ifju hévvel dobogó szívű öreg kereskedő titokzatos halála.

(Chisenev, április 22.) Az egész város lakosságát nagy izgalomban tartja a nyolcvanéves s a város üzleti köreiben jólismert s nagyrebecsült Berger kereskedő különös körülmények között bekövetkezett halála. Berger öreg kora ellenére szerelmi viszonyt folytatott egy fiatal leánnyal és emiatt a nő miatt elhanyagolta a családját és üzletét. Viszonya miatt családjában napirenden voltak a heves civódások.

Tegnap Berger éjjelután érkezett haza kedvesétől és azonnal lefeküdt. Reggel felé heves rosszullétről panaszkodott. A megérkezett orvosok nem tudtak segíteni rajta és órái borzasztó szenvedése után meghalt. A halál bekövetkezése után kedvese megjelent a gyászháznál és a hatóságok jelenlétében azzal vádolta meg az elhunyt özvegyét, hogy férjét megmérgezte. Viszont az özvegynek az a gyanúja, hogy Bergert kedvese mérgezte meg s egyuttal elvette a nála levő mintegy tízezer lejt is. A hatóságok megindították a nyomozást.

Hölgyek

a toilette-asztalnál

ha sulyt helyeznek arra, hogy hamvas fehér legyen az arcőrük, az egészség rósás pirjával, ne kísérletezzenek más szépségápoló szerekkel, hanem használják bizalommal a

DIANA krémet

DIANA szappant

DIANA pudert

— A nemzeti és parasztpárt fuzió ügye. Bucurestiből jelentik: Dr. Lupu ma visszaérkezett a fővárosba. A parasztpárt még megvárja Steret és csak azután dönt a nemzeti párt fuzió ajánlata ügyében. Egyes hírek szerint parasztpárti körök csupán választási egyezményt szeretnének kötni és csak a választások után a két párt erőviszonyának ismeretében egyáltalán a fuzióról.

Pénzes Artur.

A színésznő rejtélyes eltűnése.

Eva Lavallière a vezeklő. — Furcsa történet egy párisi hírességről.

(Páris, április 22.) Még alig néhány éve tündöklő csillag volt a párisi színházi égen. A leghíresebb szerzők vetélkedtek szerepet írni neki; szerepet, amelyben majd kellően érvényesül a vele született kecsessége, a humora, gazdag tehetsége, szemének nevető fiatalosága, pajkos és szellemes orocskája, szóval: homlokától a lábahegyéig minden kellemé.

Lényében valahogy benne regett Páris gyermekének bája. Pirkáns volt, annak a bizonyos nemtudom-minek egy árnyalatával, a mi már a canallerie határát surolja. Humora ragyogott, mint napfényen a homokcsillám. Gunyos megjegyzései szájról-szájra jártak és 48 óra alatt körülrepültek a világot. Elegáns volt. Divatokat teremtett és rombolt. A chicnek nem volt nála biztosabb döntőbírája.

Eve Lavallière — mert róla van szó, — egyike volt a világáros négy-öt királynőjének. Csodálatos módon ez a láthatatlan jogar már egészen fiatalon jutott a kezére. Mert egyet nem szabad itt elfelejteni: gazdagság, siker, fény és szerencse Párisban nem a fiataloké. Még akkor sem, amikor előretörtető, egyébként igen tehetséges és csinos dámákról van szó. Nálunk, Közép-Európában, ahol a nők és férfiak viszonylag korán fonyadnak és száradnak kóróvá egy unalmas élet utszélén, talán el se hinnek, hogy itt egy nőnek is, egy lánynak, még ha mindjárt színésznő is és a legszebbek közül való, milyen hosszú stage-t kell végigrobotolnia, akár az ügyvédnek, orvosnak, mérnöknek, amíg végül felfedezik, lanszirozzák és „beérkezik”. Párisban nem minden a fiataloké és a legfiatalabbaké! Előrekezdőleg, szinte azt mondhatnám, hogy a tavaszi napfényen és a csókon kívül semmi sem az övék. Utat törni, előrejutni, még ha színésznőről van is szó: igen nagy dolog itt: hosszú időt kíván. Eve Lavallière azonban kivétel volt. Egész fiatalon felfedezték. Szokatlanul nagy és előkelő pozíciót szerzett magának a színházban. A leghatalmasabb színház igazgatók egyike elvette feleségül. Directrice volt és primadonna. Tolongtak körötte. Flers és Caillavet a lába előtt hevert. Feydeau, Capus és a többiek törték magukat a kegyéért. A híre és presztízse tulszárnyalta a legkiválóbbakat; ő maga pedig valóságos példakép lett: mindenki rája akart hasonlítani. Az utcákon és a boulevardokon, amaz időben, százával szaladtak a sülédőlynyok, fiatal asszonyok, mind ugyanazon egy igyekezettel: a megtevesztésig olyanok lenni, mint Eve Lavallière.

Egy napon aztán eltűnt, csendesen és nyomtalan. Kezdetben titokzatos idillről sugdolóztak. — Valami érzelmes kaland — mondták, akik hivatászerűen tartoznak mindig a beavatottat játszani és mosolyogtak hozzá, díszkréten és fölényesen; mint az augurok és mindazok szokták, akik ép

pen nem tudnak semmit. Utóbb szerelmi idill helyett, titokzatos büntényről regéltek. És még csak jóval később pattant ki, hogy mindez a szóbeszéd egészen téves volt, az igazság egészen más; egy ujkori Thais rejtélye állt a világ előtt. Thais elmenekült a gyönyörök városából és a pusztaságba vonult vissza. A pusztaságot egyébként egy Karmelita kolostor helyettesítette volna. Lavallière bucsut mondott a világnak és állítólag apácafátyol mögött keveset a multakért feledést és vigaszt.

... Néhány hét előtt aztán egy párisi újságíró, Lavallièrenek egykori jóbarátja, rátalált a hajdani híres színésznőre; ráakadt egy kis faluban, közel a svájci határhoz. Nem, nem lett apáca belőle, még csak ezt az ünnepegyességet, ezt a szertartást, ezt a díszet sem akarta megadni magának, hanem a teljes csendbe, egyedüllébe és magányosságba vonult vissza a világtól. Hogyan? Miért? Mi végből? ... Csupa kérdésjel. Egyszerűen azért, mert amikor egy napon tükörbe nézett, mé-

lyen és önmagát kémlelően, úgy tűnt előtte, mintha a tükörápról az ő egykori gyermekarca nézne vissza rája, egy kis lányé, akit maga a szépség, az ártatlanság, a tisztaság. Nézte, nézte a tükörben ezt a gyermekarcot és valami megnevezhetetlen, ismeretlen szomorúság, egy nagy-nagy fájdalom nehezedett a szívére. Ugyanabban a pillanatban egy lelküzdhetetlen undorodás fogta el, csömör a valóságtól és egy nagy vágy, visszazállani, időben és egyszerűségben, szerénységben s alázatosságban oda, ahol még ez a tiszta gyermekarc volt az övé, ami most hívón nézett rája vissza a tükörből.

Menekülni önmaga és a jelene előtt... És itt hagyott mindent, bucsu nélkül. Volt egy fiacskája, azt elvitte magával az ismeretlen rejtekhelyére.

A fiu azóta felnőtt; ma tizenkilencéves. Ott élnek, ketten, a kis faluban, isten hátamögött, anya és fiu. Eve Lavallière egyéb ként testileg meg van törve, az ereje fogytán. De nagyon, nagyon boldog, amiért így szenvedésekkel van tele és amiért isten kegyelméből megengedtetett neki, hogy már idelenn a földön megkezdődjék a minden salaktól megváltozó bűnhődése.

Románia a német-orosz szerződés ellen.

Párisból táviratozzák: Diamand párisi román követ ma közölte Briand miniszterelnökkel, hogy Románia aggodalommal viseltetik a német-orosz szerződéssel szemben.

Művészet.

Horváth Nusi Aradon.

Horváth Nusi ismét Aradon van és újra szerepel az aradi színpadon. Esemény ez, mert a kitünő primadonna csak vendésképpen jár haza, oda, ahonnan elindult és ahol első és legszebb sikereit aratta. Ennek a primadonnának a neve fogalom Aradon, mert minden kvalitása a legjobbakkal és a legnagyobbakkal állítja egy sorba. Hangja van, gyönyörűen énekel, kellemes és szép színpadi megjelenés, pompásan öltözik, decensen és finoman játszik, minden gesztusával betölti a színpadot. Horváth Nusi ismét itt van, tündés és fiatalon, frissen és könnyen mozog a főpróbán, nem a zenekar viszi, hanem ő a zenekart és az egész előadást. Tánca, játéka, éneke, toilettei eseményt jelentenek az „Orlow“-ban, amelyet egészen új felfogásban ad számunkra. A „Drótostót” női főszerepében is excellál és lelket önt ebbe a gyönyörű operettbe, amelyet ezúttal Horváth Nusi fog ismét diadalra vinni. Ezt a nagy-szerű primadonnát meg kell nézni és meg kell hallgatni, mert új lesz ő is és mindenki, a színpadon — fellépésekor — Horváth Nusi kivételes egyénisége fog dirigálni.

* Az aradi színház heti műsora: Ma: Magnetic. Szombat: Drótostót. (Horváth Nusi vendégfellépésével.) Vasárnap d. u. fél 3 órakor: Frasquita, 6 órakor: Magnetic, 9 órakor: Orlow. (Horváth Nusi vendégfellépésével.)

* A Magnetic bemutatója az aradi színházban. Pásztor Árpád nagy-szerű riporter, kitünő resényíró, de — nem jó színműíró. Most is riportot írt, nagyon szépet, de távolról

sem szindarabot. Sokszor érdekes és mégis száraz. Ujszerű, de mégsem izgat úgy, mint lehetne és kellene. Meglehető vonalakkal megrajzolt karakterek vonulnak fel, amelyeknek azonban semmi közük a darab történetéhez, de Pásztor Árpádhoz méltóak. Táray Böske nem széles skálájú színésznő és ez a szerep is tulságosan súlyos az egyéniségéhez. Gergely Lajos gyönyörű organum, nagy-szerű megjelenés és intelligencia jellemzi. Mészáros Béla ismét excellál. Kiemelkedett még Kiss Mariska, Harmath Jolán, Kassay, Szabadkai, Beregi, Dálnoky, Jódy, Ács és Botos Blanka alakítása. Néhány mozgalmas jelenet összefolyt, de ez nem írható Jekobbly főrendező rovására, aki ezúttal is szép és kitünő staffázst adott. A telt ház közönsége sokat tapasolt. (b. i.)

* A „Magnetic”. A szenzáció dráma még csak pénteken és vasárnap délután 6 órakor kerül színre, a főszerepekben Táray Böske, Mészáros Béla, Gergely Lajos, Kiss Mariska, Harmath Jolán, Kassay, Szabadkai, Beregi, Kubán Rózi, Dálnoky, Jódy, Ács és Botos Blanka.

* Jön az Alexandra! A legszenzációsból operettújdonaság!

* Vasa Prihoda április 27.-i hangversenyének műsorán a hangverseny-látogatók többségének kívánságára Vitali Chaconne-ját, Dvorák hexedü-hangversenyét és Schubert Mozart, Paganini, valamint egy saját szerzeményét fogja játszani. Április 28-án Timisoarán a III. műsört játsza.

* Horváth Nusi, Erdély legkiválóbb primadonnájának egyike, az aradi közönség kedvence szombaton este lép fel először Lehár gyönyörű zenéjü és érdekes operettjében, a Drótostótban. A vendégeste érdekes-ségét növeli, hogy Gyöző Alfréd játszsa régi, híres szerepét. Pfefferkonrt.

* Jön az Alexandra! Gyönyörű mű-zsika és rendkívül érdekes szöveg!

* Horváth Nusi vasárnap este 9 órakor az „Orlow“-ban lép fel és ez lesz ennek a diadalmas operettnek a huszonkilencedik előadása. Partnere Szűcs Laci.

* Jön az Alexandra! Pompás kiállítás és nagy-szerű előadás!

* A „Frasquita” vasárnap délután fél három órakor kerül színre Horváth Micivel a címszerepben.

ÚJ VÁMTARIFA kapható Sándor hírlapirodában Arad

A szepasszony tragediája Oldozési mania vett rajta erőt s férje elől a rendházba menekült.

(Nagyvárad, április 22.) Nagy József nagyváradai tisztviselő jelentést tett a rendőrségen, hogy fiatal felesége az ő távollétében eltűnt a lakásukról. A rendőrség azonnal megindította a nyomozást, azonban a feltűnően elegáns és szép uriasasszonynak nem tudtak a nyomára akadni. Többen emlékeztek, hogy a kérdéses napon látták a korzón sétálni, ahonnan — a házbeliek állítása szerint — már nem tért vissza. A rendőrség a határrendőrséget is megkereste, de ott sem tudtak arról, mintha Nagy Józsefné elutazott volna Romániából. A rendőrség és a férj minden megfeszített nyomozása dacára másnap délig nem sikerült semmi nyomra találni, a mely a titokzatos eltűnést igazolhatta volna. A rendőrségen az első pillanatban öngyilkosságra gondoltak, ez azonban megdőlt azon, hogy a férj és feleség tíz éves házasságuk alatt a legteljesebb egyetértésben éltek együtt. Fiatal feleségének eltűnésével kapcsolatban Nagy József kijelentette az újságíróknak, hogy közte és felesége között soha egyetlen hangos szó sem volt. Nagy Józsefné nagyon komoly gondolkodású nő, senkivel sem érintkezett. A varró-nője látta utoljára hétfőn. Nagy József kedden érkezett haza Dévától és a lakás ajtaját zárva találta. Majd hogy belülről semmi választ nem kapott, lakatossal felfelnyitották az ajtót, azonban a szobában a legnagyobb rend volt és a lakásban senki sem tartózkodott. Az eltűnésre vonatkozólag semmit nem vettek észre, csak másnapra állapították meg, hogy Nagyné összes fényképei és a családi képek ugyancsak eltűntek a nincs meg az uriasasszony utlevele sem. Szerda este aztán végleg megfeneklett a nyomozás, az asszony Magyarországon élő rokonai azt válaszolták a kétségbeesett férj kérdésére, hogy Nagyné nem tartózkodik náluk.

A titokzatos eltűnés ügyére aztán ma világosság derült. Ma jelentkezett a rendőrségen a premontréi rend portása, aki elmondta, hogy kedden délután fél négy órakor egy dult arcú, fiatal hölgy kereste a rendfőnököt, aki nek elmondotta, hogy a férje meg akarja gyilkolni, s kérte, segítsenek rajta, hogy egy-két napig, esetleg örökre a rendházban maradhasson. A rendfőnök megnyugtatta a rendkívül izgatott hangulatban levő uriasasszonyt és kijelentette neki, hogy a szerzetes-rendház ajtaja mindenki előtt nyitva

H I R E K.

Szaporodik Soltész Tibor adóssága.

Ma újabb két hitelező jelentkezett a Soltész Tibor megkárosított hitelezői közül. Ma délelőtt a temesvári Natale Schönhaut cég megbízásából dr. Schwarcz Izidor temesvári ügyvéd két váltókereket nyújtott be a megszökött kereskedő ellen és kérték a biztosítási végrehajtás elrendelését. A temesvári cégnek két váltója van, amely most jár le. A bukás hírére a temesvári cég is igyekszik követelését biztosítani és végrehajtást kér 8611 és 7769 líra összegű követelésére. A két váltó összege tehát újabb 160.000 lejellel szaporította az adósságok összegét. Soltész hitelezői szombaton tartanak értekezést Temesváron s a megbeszélésen valószínűleg megállapodnak abban, hogy csődöt kérnek a bukott cémmal kereskedő ellen.

— Lapunk legközelebbi száma a közbeeső ünnep miatt vasárnap reggel jelenik meg.

— Averescu tábornok Besszarábiában. Bucurestiből jelentik: Averescu tábornok vasárnap utazik Besszarábiába. Inspekciós körutját Délbesszarábiában kezdi meg. A miniszterelnök május 8-ig marad Besszarábiában, ahonnan visszatér a fővárosba, hogy részt vegyen a május 10-iki nemzeti ünnepen.

— Vulpe szigurancafőnök önkéntes távozása. Az új rezsim kormányralépése óta nap-nap után újabb tárlátások foglalnak az elmúlt kormány embereinek távozásával megüresedett állásokba kinevezendő új vezetői funkciók személyével. Munkatársunk ma beszélt Vulpe József eddigi szigurancafőnökkel, aki kijelentette, hogy állásától a saját kérelmére mentették fel, azonban továbbra is Aradon marad és bárkinek rendelkezésére áll, amennyiben tőle telhető szolgáltatást teljesít.

Ha venni, vagy eladni akar,

— Elégették Mussolinit. Brüsszeltől táviratozzák: A belga külügyminiszter ma sajnálatát fejezte ki a brüsszeli olasz követ előtt azért, mert a belga szociálisták egy Mussolinit ábrázoló szalmababut égették el.

— Eltemették a főkellékest. Zahoray Antalt, a színház tegnap elhunyt főkellékesét ma délután temették el igen nagy részvét mellett. A lakása környékén valóságos feketélett az ucca a publikumtól, akik bucsuztatták a színház népszerű Tóni bácsiját és mostani pátyatársain kívül ott voltak mind azok, akiknek valaha is közük volt a színházhoz. A „Circum derunt me“ után felharsantak a kiáltók és a színházi zenekar gyászdalokkal adózott neki, aki jó és kedves volt mindenkinek. Hatalmas koszorúk fejezték ki a gyászolók részvétét: a sok virág között ott volt a szántársulat tulipánokkal díszített koszorúja is. A színház díszletezői tették a gyászhintóra a koporsót és ezután megindult a szinte végeláthatatlan menet az alsó temető felé, ahol örök nyugalomra helyezték a főkellékeset.

Ingyen gyógyítanak Aradon.

Arad város orvosi hivatala ingyenes rendelőhelyiségeket állított fel.

(Saját tudóstónktól.) A város vezetősége már régebben tervezte, hogy módot nyújt a város szegényebb lakosságának arra, hogy betegség esetén ingyen kezelthesse magát és ingyenes gyógyszerekben részesüljön. Ezt a szép és minden tekintetben szociális tervet most váltotta valóra az aradi városi főorvosi hivatal. A főorvosi hivatal Arad város szegény sorsu lakossága részére az egyes kerületekben orvosi rendelők állított fel, ahol a meghatározott rendelő órák alatt egy-egy hatósági orvos áll a betegek rendelkezésére. Az első kerületben lakók részére az orvosi rendelés a városháza földszintjén levő 60-as számú szobában történik, ahol dr. Pascuti Sever konzultál. Hétköznaponként délután fél 4 órától fél 5-ig. A második kerület részére a Szent István-uccal rendőrségi épületben dr. Luszt Ferenc délelőtt 11—12-ig, a harmadik kerületben a Varjassy Lajos-ucca 164. szám alatt levő Napközi Otthonban dr. Popovicu Aurel délután 4—5-ig. A negyedik kerület részére dr. Stauber Andor délután 10—11 óra között a Pécskaikaton levő rendőrségi helyiségben. Gájiban a gáji rendőrségi épületben dr. Pop látja el

a betegeket.

A gyógyszereket vagy az orvos adja ki a helyszínen, vagy receptet ad, amelyre az Erzsébet-köruton a szabadkőműves páholyban levő gyógyszer-raktárban kapnak ingyenes gyógyszert. Az ingyenes rendelőkben azok jelentkezhetnek, akik nem tagjai valamely betegsegélyező pénztárnak s akiknek jövedelmük csak éppen a megélléshez elég. Minden bürokráciát mellőzni akarnak ennek a szociális intézménynek a létrehozói s ezért nem követelnek bizonyítványokat vagy igazolványokat a jelentkezőktől. Nem utasítanak el senkit, aki gyógyulást remélve jelentkezik a rendelőkben. Dr. Cucu Vazul városi főorvos ma kijelentette, hogy még egy speciális rendelő felállítását tervezik. Ha sikerül megnyerni e célra egy szakértő speciálistát, a szegény betegek részére ingyenes szem-, gége- és fülorvosi rendelőt állítanak fel. Ma, amikor anynyi betegség pusztít az emberiség között, amikor sok ember csak azért nem gyógyítja magát, mert nincsen pénze rá, csak elismerésre s dicsőre méltó, hogy a város anyagi áldozatok árán is a segítségére lép a beteg embernek.

— Önkényes kenyéremelés Aradon. Az aradi közönségnek ama része, amely az aradi piacon vásárolja a napl élelmezéshez szükséges kenyeret, meglepetéssel konstatálja már napok óta, hogy a félbarna kenyeret a pékek 12.50 lej helyett 13 lejért árúsítják. A tanács rendelete értelmében a kenyér alján ott szerepel a vignetta, mely 12.50 lejt mutat, ezzel szemben az ára 13 lej. A közönség általános felháborodással tárgyalja az aradi pékek önkényes árdragítását és többen panasszal fordultak szerkesztőségünkhöz. Az indokolatlan és engedélyezetlen emelésre ezúton hívjuk fel a város maximáló bizottságának figyelmét.

ha alkalmazottra van szüksége, vagy nincs állása,

— Olasz—amerikai adósságegyezmény. Washingtonból táviratozzák: Az olasz—amerikai adósságegyezményt ma 54 szavazattal 33 ellenében elfogadták. Mellon államtitkár ma megcáfolja azt a hírt, amely szerint Beranger francia nagykövettel megállapodott volna a francia adósságok kérdésében.

— Budapest, az öngyilkosok városa. Budapestről táviratozzák: Szerda délutántól csütörtök reggelig tizenhárom öngyilkosság történt, amelyek áldozatai tizenegy nő és két férfi.

Francia, angol könyvek Kerpelnél.

— Tisza-ünnep Budapesten. Budapestről táviratozzák: A Kereskedelmi Bank palotájában ma délután ünnepélyes keretek között és Horthy Miklós kormányzó jelenlétében leplezték le a gróf Tisza István emléktáblát. Az ünnepi beszédet Hegedüs Lőránt mondta.

— Betiltották az Epocát. Budapestből jelentik: A belügyminiszter az Epoca című lap megjelenését további intézkedésig betiltotta.

A belügyminiszter ma fogadta a sajtó képviselőit, akik előtt kijelentette, hogy az Epoca című lap megjelenését mindössze három napra tiltotta be, a patriarcá személye elleni jogosulatlan és menthetetlen támadások miatt, magasabb államérdekből. A miniszter nem engedheti meg az egyház elleni izgatást és érthetetlennek tartja, hogy az Epoca miért engedte magát a bolsevisták eszközéül felhasználni, mert a bolsevisták célja az egyház intézményét, amely az állam rendjére támaszkodik, megingatni. A belügyminiszternek az az impressziója, hogy egy titkos szervezet működik, amelynek nagy célja, hogy kompromittálja a román egyházat. Bizik abban, hogy rövidesen adatok lesznek kezében, amelyek bizonyítják, hogy ezek a gyűlölködő támadások idegen érdekek szolgálatában állanak.

ha kiadó lakása van, vagy lakást keres!

— Panaszodik a Mosótzy-telep. Az Arad-Mosótzy-telep lakosai egy régi panaszukat újították fel ma délelőtt az aradi városházán. Ennek a magyiszzerűen fejlődő városrésznek nincsen világítása, görbék, gödrök, sárosak és járhatatlanok az uccái és nincsen vízzelvezetése sem. A Mosótzy-telep lakóit, amint ők mondják, mostohagyermekként kezeli a város. Pedig Arad egyetlen egy városrészében sem épül annyi új ház, de nem nádfeleles vályogvískók, hanem impozitáns téglapületek, bérházak és magánházak. A város vezetősége még sem akar fellépni azokkal a panaszokkal, ame-

lyeket a telep lakói oly annyiszor hangoztatnak. A Mozdony-ucca például, amelyik a legfontosabb és legforgalmasabb utvonala a Mosótzy-telepnek, esős időjárásakor teljesen járhatatlan. Lépten-nyomon nyaktörő gödrök veszélyeztetik az ucca lakóinak testi épségét; és arról szó sem lehet még a legszárazabb időben sem, hogy kocsik közlekedjenek az uccán. Az ucca egyik lakója elpanaszolta, hogy cséplőgépjét a tanyárai akarja kivontatni, azonban nyolc ló sem képes arra, hogy a gépet a Mozdony-uccán végigvontassa. Éjszakánként koromsötétségbe merül a Mosótzy-telep és ott-an a betörőknek, tolvajoknak, utonállóknek a legjobb aratás. Ha tűz támadna, mikorára a tüzoltók a viztartályokkal a járhatatlan uccán a tűz színhelyére érnének, már az egész Mosótzy-telep leégne. A telep lakosai panaszukban arra is hivatkoznak, hogy ők éppen olyan adófizetői a városnak, mint a többi polgárok és kérik, hogy ne kezelje őket a város mostohagyermekként és adja meg a telep lakóinak a legszükségesebb kényelmet és biztonságot.

— Románia a rendőri kongresszuson. Kolozsvárról jelentik: A belügyminiszter ma megbizta dr. Bianu Jenő sziguranca vezérfelügyelőt, hogy a Bécsben április 26—28-ig tartandó bünyügyi, rendőri nemzetközi kongresszuson Romániát képviselje. A vezérfelügyelő ma elutazott Bécsbe.

— Halálozás. Lugosy János magánzó f. hó 21-én 80 éves korában rövid szenvedés után elhunyt. Temetése f. hó 23-án délután 5 órakor lesz az alsótemető halottasházából.

— Negyedosztály a vonatokon. Bucurestiből jelentik: Május elsejétől kezdve az összes személy- és vegyesvonatokon felállítják a negyedik osztályt, amelynek ára a harmadik osztály díjának fele lesz.

— A nyolcvanéves Apponyi ünnepése. Budapestől táviratozzák: Május 29-én lesz gróf Apponyi Albert 80 éves. Apponyi születésnapjával esik össze az a dátum is, hogy ötvennégy éve tagja a parlamentnek. Az Apponyi-ünnepség megrendezése céljából pártközi értekezletet hívnak össze, a tiszteletére emléklapok adnak ki és a Ház estélyt is rendez.

— Lemondott a lengyel kormány. Varsóból jelentik: Skrzinsky miniszterelnök tegnap benyújtotta az egész kormány lemondását. A köztársasági elnök nem fogadta el a lemondást és megbizta Skrzinskyt az ügyek továbbvitelével. Ezután a miniszterelnök összehívta a pártvezéreket és elhatározta, hogy kormányát átalakítja. A kormányválsággal kapcsolatban hivatalosan megcáfolják azt a hírt, hogy a fascisták államcsínyt követtek el Varsóban.

Olvassa lapunk apróhirdetéseit

— Megjelent az „Aradi Kurir“ legújabb száma. Az „Aradi Kurir“ e heti száma csupa szenzációs és helyi újdonságokról számol be. Különösen érdeklődésre tarthatnak számot a következő cikkek: Az aradi közönség és a színház; Tibike meglógott Aradról; Az aradi Pallas-bank utolsóelőtti felvonása; Diszkrét butorozott szobákról; Kinos kérdések; stb.

— Az árvizkárosultakért. A rovnei iparos ifjuság április 17-én és 18-án nagyszerű, műkedvelői előadással egybekötött táncmulatságot rendezett és a két estély tiszta jövedelmét az árvizkárosultak javára az Aradi Közlöny szerkesztőségéhez küldte a rendezőség. A kitűnő műkedvelő-gárda Tóth Ede „A tolonc” című népszimfóját adta elő nagy sikerrel. Az estélyen felléptek: Unglesies J., Vekov János, Zeisler János, Kommert Sámuel, Kelemen István, Ordódi István, Kelemen Sándor 100 lejt, Kovács Imre 50 lejt, Kelemen Gábor, Lippert Béla hatvan — hatvan lejt, Lipták András, Weismüller Ferenc, Varga István, Krohn József, Friedmann Ferenc, Scherer Béla, Kocsik András 40 lejt, Bolyka Demeter 30 lejt, Zvér Pál, Ludnai Mihály, Kurunczi János, Kramer János, Bodó Béla, Jackó János, Szóke István, Bérczi József, N. N., 20 lejt, Murányi György, Magyar István 10 lejt. Összesen 1430 lejt. Ed-digi gyűjtésünk 154.604 lejt 50 bani volt, ezzel az összeggel gyűjtésünk összeredménye 156034 lejt 50 banira emelkedett, amely összegből eddig 80.500 lejt osztottunk ki és így a jelenleg rendelkezésre álló alap 75.534 lejt 50 banit tesz ki. á

— Ki lesz Nagyvárad új polgármestere. Oradea-mareról jelentik: Oradea-mare új polgármesterévé valószínűleg dr. Popa Györgyöt nevezik ki, akit már meg is bíztak a tanács ideiglenes vezetésével.

— Megtartják a leszerelési konferenciát. Londonból jelentik: Chamberlain az alsóházban a leszerelési konferencia ügyében hozzá-intézett kérdésre kijelentette, hogy a konferenciát a megállapított időpontban megtartják, noha Oroszország a részvételt egy nem túlságosan udvarias és a Népszövetség céljaira sem kedvező válasszal visszautasította. Lehetetlen a Népszövetség székhelyének megváltoztatása azért, mert valamely állam konfliktusba keveredett Svájc-al.

— Az ittas harangozó félreverte a harangot. Az elmúlt éjszaka nagy riadalomra ébredt Gáj lakossága. A sötét éjszakában kétségbeesetten, véstesen kongott a templom harangja és az álmukból feljébredt emberek izgatott csoportokba verődve keresték a veszély okát. Legtöbben tüzet sejtettek a háztetőkről mindenünnen hangos kérdések és feleletek hangzottak. A városrészben azonban sötét és csend volt, csak a félrevert harang sikongott rémesen. Közben értesítették a rendőrséget is és több rendőr, hogy a titokzatosság okát megtudja, a toronyba ment fel, ahol *Hobroni István* harangozó teljesen ittas állapotban, nagyokat kacagva kongatta a harangot és a rendőröknek csak nagy erőfeszítéssel sikerült az ittas ember túlzott jókedvét mérsékelni. Bekísérték az őrszobára és a különös éjjeli csendháborításért eljárást indítanak ellene.

A vasut meggyilkolja az Eletet.

Az egyes igazgatóságok féltékenykedése tönkreteszi a kül- és bel-földi kereskedelmet. — Ugy őrzi a vasuti kocsikat, mint valami kincset.

(Saját tudósítónktól.) Románia mesés gazdagságának természetes törekvése, hogy termékeinek főlegét külföldre szállítsa és ezzel egyrészt a termelők teljesítményeit fokozza, másrészt pedig pénzünk vásárló erejét növeli külföldön. A kormány azonban olyan súlyos kiviteli vámtarifákkal akadályozza ezt a törekvést, hogy Románia exportkereskedelme lassanként teljesen elsorvad. Elősegítik ezt a lassu pusztulást a vaggonszerzés körül állandósult nehézségek és anomáliák. Az egyes forgalmi igazgatóságok ugyanis úgy díszponálnak a teherkocsik fölött, mintha mind külön államot képeznének az államban. Teljesen lehetetlen például, hogy egyik igazgatóság, melynek fölös számban vannak vagonjai, a szomszéd körzet vagonhiányán segítsen sőt, ha a kocsit bizonyos időn belül nem küldik vissza, könnyörtelenül felszámítja a használati díjat a másik igazgatóságnak, akárcsak az egymással szomszédos államok. Gyakran megtörténik azonban az a rejtélyes eset is, hogy ugyanazon forgalmi igazgatóság területén sem tud az egyik állomás vagonhoz jutni s ugyanakkor a másik állomás azt sem tudja, mit csináljon a sok felesleges kocsival. Temesvár például, amely Románia exportkereskedel-

mének egyik legforgalmasabb és legfontosabb gócpontja, igen sokszor kerül olyan helyzetbe, hogy a szállító kereskedőknek még drága pénzért sem tud vaggont adni. Az exportőröknek, akiknek minden órai veszteglés jelentékeny károkat okoz, napokig, sőt néha hetekig kell szaladgálniuk, amíg végre kocsihoz juthatnak. Ugyanakkor pedig az aradi állomáson ötven-hatvan használható vagon hever üresen. Egészen rejtélyes, hogy ilyen esetekben miért nem kér, de főleg miért nem kap Aradtól vaggont a temesvári állomás.

Ugyancsak súlyos az exportőröknek az a panaszuk is, hogy az aradi állomáson levő hidmérleg olyan rozoga s rossz, hogy gyakran hetekig használhatatlan és ilyenkor az indulásra kész vaggonokat Szentannára kell vinni mászaltatni. De ha működik az aradi hidmérleg, az még rosszabbat jelent, mert az átvevő állomáson csaknem minden alkalommal 10—15 mázsa differenciákat állapítanak meg, ami — mondani is felesleges — megint csak érzékeny károkat okoz az exportőröknek.

Ilyen körülmények között a vámtarifák által lassu halálra ítélt romániai exportkereskedelem hamarabb elpusztul, mintsem azt a mi nagybeteg közzgazdasági életünk megdőlése orvoslja gondolnák.

— A druzok élet-halálharca. Jeruzsálemről táviratozzák: A druzok a franciák drákói rendszabályai fölött annyira felháborodtak, hogy a megfogyatkozott férfiak helyett még a nőket is harcra szólították.

— Bál egy szaklap javára. Solomon Maria asszony, a Brassóban magyar, német és román nyelven megjelenő „Curierului sanitar” című lap igazgatója, e hó 24-én, szombaton este 9 órakor a Központi szálló nagytermében bálát rendez egy létesítendő sajtóalap javára s kéri mindazok szíves megjelenését és támogatását, akik őt az egészségügy szolgálatában végzendő nagy és jelentős munkájában segíteni kívánják.

— Ismeretlen holttest a Marosban. A radnai csendőrség ma jelentette az aradi ügyészségnek, hogy tegnap délután egy 30—40 év körüli ismeretlen férfi holttestét vetette ki a Maros Radna mellett. A csendőrség eddigi megállapítása szerint bűncselekmény nem történt. Az ügyészség ma délelőtti utasította a csendőrséget, hogy a hatósági orvossal boncoltassa fel a holttestet és állapítsa meg személyazonosságát.

— Uccal támadás a bucaresti-i Opera igazgatója ellen. Bucarestből jelentik: Georgescu, a román opera vezérigazgatója tegnap este 10 órakor Mircea Lazar tenorista kíséretében hazafelé tartott, amikor az opera sztrájkoló művészei közül többen *Vrabiescu-Istrate* és *Bazilu* vezetésével megtámadták és inzulálták. Georgescu sebesüléseire egy csendőrfőurat érke-

— Leszhatásosabb vértisztító és hashajtó a Solvo pirula és Solvo csokoládé. Készíti Földes gyógyszerár.

— H. Sziklay Otzi növendékeinek nagy vizsgabálja április 24-én lesz megtartva a „Fehér Kereszt” nagytermében. Külön jelmezes vizsgatáncok bemutatása. Karzatjegyek a pénztárnál kaphatók.

— Odit, szépít, fiatalít a Földes Margit-szappan.

— Poloskaírtást, parkettasúrolást, vacumozást Lovas Károly lakástisztító végez. Arad, Str. Oituz 111.

— Az Aradi Háztulajdonosok Szövetsége rendes évi közgyűlését április 23-án d. u. 5 órakor a város háza nagytermében tartja meg, melyre kizárólag a szövetségi tagokat meghívja az Elnökség.

— Csodás hatású arcszépítő és fínomító a Földes Margit-creme.

MOZI.

xx „A vadász” Vörösmarthy-film nagy sikere az aradi Apollóban. Nagy sikerrel mutatta az aradi Apolló mozgószínház „A vadász” című gyönyörű filmrománót, amely Vörösmarthy Mihály öröksépségi „Szép Ilonka” című költeménye után készült. A film főszereplői Hollay Kamilla, Thury Elemér és Kürthy József, valamint a magyar filmművészet kiválóságai. Az előadások fél 5, 6, fél 8 és 9 órakor kezdődnek.

xx „Egy férfi, aki eladja magát” szombatig az aradi Urániában. Az aradi Uránia mozgószínház, amely gyors egymásután mutatta be a filmtermésnek legkiválóbb darabjait, most új szenzációt tár az aradi közönség elé „Egy férfi, aki eladja magát” az utóbbi idők legszebb filmjei sorába tartozik. Max Blass regénye után készült ez a mekapó szépségű film, amelynek főszereplői: Vivian Gibson és Olaf Fjord bámulatos alakítás nyújtanak. Az előadások fél 5, 6, fél 8 és 9 órakor kezdődnek.

xx Jóni „Sámson” Luciano Albertini új filmje.

Az Aradi Közlöny apróhirdetéseinek gyűjtőhelye.

A hirdető közönség kényelmére Aradon, a Kerpelféle könyv- és papirkereskedésben, Fischer Eliz-palota, gyűjtőhelyet létesítettünk, ahol apró hirdetések naponta délután 5 óráig adhatók fel. Aki nek az Aosev. palotában levő kiadóhivatalunk nem esik utjába, apróhirdetéseit gyűjtőhelyünkön adja fel, mely lapunk másnapi számában megjelenik.

Jóni Jóni
Sámson
Luciano Albertini új filmje!

— Rosszulét az uccán. Bodea István aradi munkás ma délután a Bul. Regele Ferdinandon hirtelen rosszullet és összeesett. A szerencsétlen munkáson a husmérgezés tünetei mutatkoztak. Az előhívott mentők a kórházba szállították, ahol gyomormosást alkalmaztak rajta.

Április 27.
egyetlen hangverseny!
VASA PŘIHODA
a jelenkor Paganinije. —: Szenzációs műsorok betekinthetőek és jegyek válthatók Sándor hírlapredában Arad.

SPORT.

O Pénteki sportprogram Aradon. Egyesületeink a bajnokság gyors lebonyolítása érdekében — az igen sok fölösleges szövetségi nap miatt — az ünnepeket is felhasználják, hogy bajnokiakat játszanak le, így a holnapi Szent György napra is két bajnok mérkőzést tűztek ki. A nap főmérkőzését a Hakoah és az ATE együttese játssza. A mérkőzésen úgy a papir-, mint a legutóbbi erőviszonyok alapján a tornászcsapatnak kell győznie. A kérdés most már csak az, hogy milyen goalarányjal fogja megszerezni a győzelmét. A forduló másik mérkőzése: a Simeria CFR—Gloria-CFR küzdelme sokkal nyitabb lesz és nagyobb jelentőségű — természetesen a Gloria-CFR részére. A Gloria-CFR esetleges győzelme számára a bajnokság második helyét is jelentheti, míg eldöntetlen esetén az AAC-cal egyforma eséllyel küzd s ezáltal az AC-Juni nyomul előtérbe. Minimális győzelmét tippeljük. Az előbbi mérkőzést, amelynek őszi eredménye 7:1 volt — az ATE javára — Crisnic Jenő vezeti. Határbírók: Juhász Zoltán és Darázs István. A két vasutas csapat mérkőzését Manea Demeter vezeti. Határbírókként Horváth József és Kubick Ernő szerepelnek. Őszi eredmény 1:1. Előzőleg: Fél 2 óra: AAC II—ATE II. szövetségi díjmérkőzés, amelyet Horváth Lajos vezet, határbírók: Hammermann Albert és Reinhardt József. Voința Victoria pálya: Wacker—Unirea, vándordíj mérkőzés. A mérkőzés a Voința Victoria által husvétkor rendezett körmérkőzés harmadik helyéért folyik, ugyanis a szövetség az akkor lejátszott mérkőzést megsemmisítette. A mérkőzés bíróját Matuz András lesz, határbírók: Piterity Demeter és Bánffy József.

O Olimpiai kongresszus Lisszabonban. Budapestről táviratozzák: Muzsa Gyula, a magyar olimpiai bizottság elnöke elutazott Lisszabonba, hogy résztvegyen az ott tartandó olimpiai kongresszuson.

O Kettős bajnoki mérkőzés pénteken. A pénteki ünnepen a Gloria-CFR pályán kettős bajnoki mérkőzés lesz. Fél 2 óra: AAC II—ATE II. Szövetségi díjmérkőzés. 3 óra: Simeria-CFR—Gloria-CFR és 5 óra: Hakoah—ATE I. osztályu bajnoki mérkőzéseket fogják megtartani.

O Teniszpályák AAC sporttelepen, olcsón bérbeadók. Feltételek sporttelepen felügyelőnél (Török G. ucca.)

KÖZGAZDASÁG.

Európa legolcsóbb és legdrágább országai.

(Az Aradi Közlöny Décsi szerkesztőségétől.) Közeledik a nyár, aki teheti, már utazási tervekkel foglalkozik. Hol töltjük szabadidőnket? S ez a kérdés foglalkoztatja most a legtöbb családot. Természetesen manapság mindenki oda szeret utazni, ahol a legolcsóbban élhet. A legújabb európai statisztikai adatok alapján a következőkben kimutatást közlünk, hogy egy négyszemélyes évszerező polgári család négy hétig hány osztrák schillingért élhet lakarékos beosztással a fontosabb európai államokban? Bulgária 250, Franciaország 275, Anglia 300, Csehszlovákia 300, Románia 450, Jugoszlávia 470, Magyarország 490, Hollandia 498, Olaszország 498, Németország 540, Svájc 616, Lengyelország 643, Anglia 690, Dánia 744, Norvégia 760, Svédország 760 schilling.

Természetesen ez a kimutatás a különböző államok hivatalos

statisztikai alapján készült és nem mindenben fedi a tényleget. Románia ugyanis tudvalevőleg Bulgáriával együtt a legolcsóbb európai államok egyike, mindenesetre olcsóbb, mint a többi utóállamok, mégis a kimutatás ötödik helyén szerepel. A hivatalos statisztika alapján azonban erre a helyre kellett kerülnie. Felesleges talán felmenteni, hogy a fenti összegekben nem szerepelnek az utazási költségek és a fenti összegek valóban csak a minimumot jelentik, valóban több pénzt kell magával vinnie annak, aki élvezni akarja a vakációt.

Megemlítésre méltó még, hogy a statisztikában az utolsó három helyet elfoglaló Skandináv államokban a megélhetés drágább, mint az Északamerikai Egyesült Államokban, ahol a hivatalos statisztika szerint egy négyszemélyes család négy hétig 700 schillingből megélhet.

Zürichben 1.97.50, Párisban 11.60 a lej

(Saját tudósítónktól.) A lej napok óta tartó esésében ma érte el a legmélyebb pontot. A mérhetetlenül gazdag Románia valutája látszólag igen íjesztő képet mutat, ez azonban még korántsem jelent katasztrófát és kevésbé igazolja azokat a feltevéseket, hogy mai állapotában már elérhetetlen a pénzügyi és gazdasági összeállítás. A kistörke körében elterjedt véshírekkel szemben az igaz az, hogy a lej hosszú-hosszú hónapok óta ingadozik, de ha esett is egy-két pontot, a baj rövidesen önmagától reparálódott. Ugyanez a helyzet most is és a kormány által sürgősen életbeléptetett intézkedések valószínűleg napokon belül felnövelik a lej külföldi értékelését. A lej mai esésével kapcsolatban munkatársunk kérdést intézett egy ismert aradi pénzügyi kapacitáshoz, aki az alábbi információt adta:

— A lej mai 197-es jegyzése egyáltalán nem ok arra, hogy a közönség körében a pánik legyen urrá. A külföldi mesterséges machinációja idézte elő a lej zuhanását. A spekuláció Zürichben már négy nappal ezelőtt 197-re játszotta meg a lejt. Ezt azonban akkor sikerült kivédeni s a lej ismét a 205-ön állapodott meg. A mai zuhanást inkább a belső ájédelem készítette elő, mert a lej ellen operáló kontremennek nagyon idejében jött az a körülmény, hogy a kistörke első ijedelmében, igen helytelenül, rávetette magát az idegen valutákra és ezzel belföldön is elhíntette a kicsinyhitűség könnyen kirobbanó félelmét. Krízisre egyáltalán nincsen kilátás, a közzgazdasági helyzetet mindössze közvetve éri valamelyes veszteség, ezt viszont ki fogja pótolni a lej emelkedésénél, amely nyilvánvalóan már csak napok kérdése, mert a kormány sürgős intézkedéseket léptetett életbe és ez nem maradhat hatás nélkül. Lehet ugyan, hogy még néhány napig továbbra is esni fog a lej, ez természetszerű következménye a külföldi spekulációknak, de katasztrófától egyáltalán

nem kell tartani. Pár napos zökkenő után a lej ismét visszaemelkedik. Tehát nincs ok aggodalomra és a közönség helyesen teszi, ha nyugodtan várja meg a fejleményeket, amelyek különben sem mutatkoznak olyan fenyegetőnek.

Helyi valutaárak. (Április 22.) Áru: Dollár 254, angol font 1220, cseh korona 7.45, francia frank 8.70, lira 10.20, dinár 4.40, schilling 36.10, holland forint 98, márka 61, magyar korona 270. — Pénz: Dollár 252, angol font 1210, cseh korona 7.35, francia frank 8.50, lira 10, dinár 4.30, schilling 35.80, hollandi forint 93, márka 60, magyar korona 280, svájci frank 47. Kifizetések: Newyork 255, London 1248, Prága 7.60, Páris 8.72, Milánó 10.32, Zágráb 4.49, Bécs 36.20, Amsterdam 103, Berlin 61.20, Budapest 275, Zürich 49.50.

Zürichi tőzsényítés. (Április 22.) Berlin 123.50, Amsterdam 207.77, Newyork 518, London 2518.25, Páris 17.35, Milánó 20.83, Prága 15.34.50, Budapest 72.60, Belgrád 9.12.50, Bucuresti 2.10, Varsó 60.50, Bécs 73.10.

Zürichi tőzsdézárlet. (Április 22.) Berlin 123.30, Amsterdam 207.75, Newyork 517.80, London 2518.25, Páris 17.40, Milánó 20.83, Prága 15.35.50, Budapest 72.60, Belgrád 9.12.50, Bucuresti 1.97.50, Varsó 60, Bécs 73.10.

Bucuresti-i tőzsdézárlet. (Április 22.) Kifizetések: Páris 8.45, Berlin 60.40, London 1231, Newyork 250, Milánó 10.15, Zürich 49.10, Bécs 35, Prága 7.53. Valuták: Napoleon 940, márka 58, leva 1.78, török lira 1.23, angol font 1220, francia frank 8.70, svájci frank 48, lira 10.30, drachma 2.85, dinár 430, dollár 250, lengyel zloty 29, schilling 34.50, magyar korona 34.50, cseh korona 7.30.

Jön!

Sámson

Luciano Albertini új filmje!

— A román kereskedelmi kamarák szövetségének képviselői Milanóban. Milanóból jelentik: Tegnapp ideértek a román kereskedelmi kamarák szövetségének delegátusai Staicovici alelnök és Cristodorescu vezérigazgató vezetésével. A vendégeket a hatóságok képviselői és a milánói mintavásár vezetősége fogadták az állomáson.

— Románia a nemzetközi mezőgazdasági intézet közgyűlésén. Rómából jelentik: Tegnapp kezdődött meg Rómában a nemzetközi mezőgazdasági intézet évi közgyűlése, amelyen Romániát Lahovary követ, Jonescu Sisesti és Pora képviselték. Jonescu az egyik szakosztály elnökévé választották.

— Céghivatali hír. Az aradi törvénytörvények céghivatalánál ma benyújtották a Világosi Takarékpénztár báró Bohus Zsigmond elnökletével tartott közgyűlésének jegyzőkönyvét. Beterjesztették a mérleget, amely szerint a pénztársulat a múlt évről 292854 lej nyereséget mutat ki.

Millió panama Németországban.

A berlini autószoftvétség vezetőinek nagyszabású visszaélései.

(Berlin, április 22.) Nagyszabású bűnügy tartja izgalomban a német főváros autóállalkozóit. A berlini rendőrség névtelen feljelentést kapott, amely súlyos visszaélésekkel vádolja a Német Autóipari Szövetség üzletvezetőjét, dr. Sperling Károlyt és pénztárosát, Schaufler Brunót. A feljelentés nyomán megindult a nyomozás, amely hamarosan megállapította, hogy dr. Sperling körülbelül 8—900.000 arany márkával, míg a pénztáros 70—80.000 márkával károsította meg a szövetséget. Az üzletvezető, aki míg az autóbehozatal és kiviteli ellenőrző bizottság vezetője volt, a vámhivatal kárára is követelt el csalásokat. Ezt a kárt több mint egy millió arany márkára becsülik. A rendőrség letartóztatta a pénztárost, míg dr. Sperling letartóztatását, akit különben felmentettek állásától, minden pillanatban várják. A nagyszabású visszaélések, a nyomozás szerint Troschke Ferenc, a szövetség vezérigazgatója, áldozatul is esett néhány nappal ezelőtt öngyilkos lett. A rendőrség ugyanis kihallgatásra idézte meg, azonban a vezérigazgató az idézés kézhezvétele után föbelőtte magát. A nyomozás folyik s a német főváros közönsége nagy érdeklődéssel tekint a hatalmas arany bűnügy fejleményei elé.

Felelős szerkesztő:

RÉTHY JÓZSEF.

Cenzurat: Prefectura Județului.

AZ ARADI
APOLLOBAN
pénteken és szombaton
Vörösmarty Mihály
SZÉP ILONKA
című költeménye után
Vadász.

Főszerepben:

Hollay Kamilla és Thury Elemér

Az előadások 3, 1/2, 6, 1/8 és 9 órakor kezdődnek.

Az aradi
Urániában
pénteken és szombaton
Egy férfi,
aki eladja magát.

Max Glass
regénye után. — Főszerepben:
VIVIAN GIBSON
és OLAF FJORD.
Az előadások 3, 1/2, 6, 1/8
és 9 órakor kezdődnek.

NYILTÉR.

E rovat alatt Közlöttekért nem vállalunk felelősséget

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik szeretett halottunk

Berindán Mihály

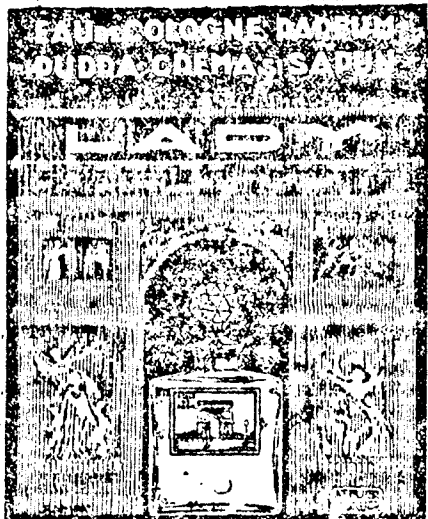
temetésén résztvettek, koporsójára virágot helyeztek, ezúton mondunk hálás köszönetet.

Rovine, 1926. április 20.

A gyászoló

2584

Berindán osalád.

PERLE DE PARIS
CELE MAI FINE S. CAUTATE

1000 drb. GUMMIKABÁT
érkezett
SZANTO és KOMLOS
céghez 16735
Arad, színház-épület.
Gummiabátok 850 L-től
Átfordítható
„Fregoli”
kabátok ... 2000 L-től

Üzlethelyiség
Arad, Str. Horia 2. szám alatt
május hó 1-től kiadó.
Bővebbet a háztulajdonosnál

KAVIAR

Kézimunka

rajzolja, kezdve és készen Gebelnek, Smirnak Füg-gönyök, Agytakarók. Mindennemű Kézimunka anyá-gok nagy választékban. Smirna nyírás, montírozás. Arad, Str. Col. Pirtel No. 1. Előrajzolás. Árarisnyák szolid árakban. Színház mögött 7416

HAÁSZ ALBERT Inga-tlan forgalmi irodájának házájánlatát. Arad, Str. Eminescu (Deák F.) 12.

Emeletes 12 lakásos legjobban épített ház üzlethelyiségekkel, vízvezetékekkel 1,300.000 lejért, kedvező fizetési feltételekkel. — Főtér közelében emeletes ház üzlethelyiségekkel, több lakással, az egész ház alatt pincével, nagy bértövedelemmel 1,400.000 lejért. Megvételhez a vételár fele elegendő. — Belvárosban 12 lakásos emeletes ház fürdőszobákkal, nagy kerttel 1,250.000 lejért. — Deák Ferenc-ucca közelében magánház elfoglalható 3 szobás, fürdőszobás lakással és nagy iparműhellyel 650.000 lejért. — Magánház elfoglalható 4 szobás, fürdőszobás lakással 650.000 lejért. — Boros Béni-tér közelében emeletes ház, elfoglalható 5 szobás lakással, üzlethelyiségekkel 1,000.000 lejért. — Gyönyörű magánház 4 szobás, parkettás, fürdőszobás lakással, nagy kerttel 700.000 lejért. — Batthyány-uccában és annak közelében 2 gyönyörű magánház 4 szobás, fürdőszobás, parkettázott, elfoglalható lakással. — Legszebb magánház elfoglalható 4 szobás, fürdőszobás lakással, szép kerttel 800.000 lejért. — A belvárosban és annak közelében bér-, magán-, gazdálkodásra alkalmas és kertesházak nagy választékban 200.000 lejéltől 5 millió lejjes árakig ELADÓK.
Forduljon bizalommal évek óta tenállo irodámhoz! 16589

Háztulke

a Strada Abatorului (volt Vágóhid-ucca) 10-18. házszámú területen

azonnali átvétellel

eladók. : Értekezhetni:

Halmi József

forgalmi irodájában Arad, Strada Eminescu (v. Deák Ferenc-u.) 9. sz.

Hálók és ebédlok

jutányos áron kaphatók, valamint minden-nemű asztalos munkát megrendelésre olcsó áron készítek:

Moinár Antal asztalos Arad,

Str. Gavra 22. (Csernovits-u.) Ugyanott egy faegyenesítő (abrichter) fresser, bakok szorító eladó. 2452

ÉPÍTKEZÉSEKHEZ

faanyag, eserép, 16714 ajtó, ablakok, kedvező feltételekkel KAPHATÓ: FÖLDES TESTVÉREK cégnél Arad, Óvár-tér. — Telefon sz. 559 és „SILVANIA“-telepen Arad, Calea Radnei (Radnai-ut) 10 sz.

Aradulnoun (Ujaradon)

szanatóriumnak, gyártelepnek, malomnak, vagy bármily célnak megfelelő 766 négyszögöles SAROKHÁZ OLCSÓN ELADÓ. Bővebbet: SÜTÖNÉL, Arad, Str. Oltuz (Mész-ucca) 160. — Ugyanitt négyméteres vendéglői puld, szekrény, stélázi szintén olcsón ELADÓ. 10338

Szöllőpótlásra alkalmas gyökeres szőlő-oltványok és gyökeres ríparia portalis szőlővesszők

kaphatók: Winkler József termelőnél Arad, Str. Consistorului 38. 16728

FIGYELEM!

70.- lejért férfikalapokat tisztít, formáz és vasal, 90.- lejért átvarr és formáz női szalmakalapokat „GABY-SZALON” Arad, Bul. Reg Ferd. (József tgy.-ut) II. sz. Uj női kalapok megérkeztek és 280.- lejtől kezdve kaphatók.

Rossz villanyégők!

becserélése ráfizetéssel, garantált gyárl újégre, törött üveg és porcellán tárgyak szakszerű ragasztása, képerketézést és ablaküvegezést olcsón vállalok, SCHWARZ üveges Aradon, a zsidó-templom mellett. 1811

Ebéd és vacsora-abonensek HAVONTA 900.- lejt

fizotnek az izr. templom átellenében lévő volt „DEMOKRATA” étteremben. Allandóan izletes hideg és meleg ételok, kiváló italok olcsón kaphatók. Szives pártfogást kér: Weisz Jakab 10329 vendéglős.

Ha izléses, művész kivitelű, valóban finom

butort
akar vásárolni, látogassa meg **Orbán István**

művész butorgyárát Arad, Piata Stefan cel Mare (Béla-tér) 16-18. Telefon 474. Hálók, ebédlok, uriszobák, leány-és gyermekszobák, hallberendezések, teljes lakásberendezések. Saját tervező iroda. Eredeti gyári árak. A cég által tervezett és kiállított ebédlok az augusztusi butorkiállításán országos szenzációt keltett. 1960

PUBLICATIE DE LICITATIE

Pe baza deciziei judecătoria mixtă Arad No. de mai sus chferite stufe prețuite in suma de lei 50.000 cuprins in favorul Fabrica de tesatur și Industr. casnică contra pentru suma de lei 34200 capital, interese de 4 percent dela 15. Iunie 1925. precum și speșele stabilită până in prezent se vor vinde la licitație publică in Arad, Str. Brăjianu (Palatul Minoritiilor) in ziua de 3 Maiu 1926. la orele 4 conf. art. de lege LX. §-ul 107 și 108 din anul 1881. al lege execuționale. Această licitație se va ține și in favorul Sanat și Seide. Arad, la 13. Aprilie 1926. 2588 Seif portărel.

Makulatura,

tiszta lappédányok csomagolásra, 5 kgr.-os kötegekben kaphatók az Aradi Köz-löny kiadóhivatalában.

Szőrméit molykár ellen tűz és betörés biztosítása mellett ::

ENGELHARDT FERENCZ

B.ănar

Arad, Str. Eminescu 1. alatt szavatossággal vállal.

Ugyszintén mindennemű szőrme munkát és annak javítását és átalakítását vállalja.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetéseket díjat az alábbiak szerint számítjuk. Minden szó...

Alkalmazás.

MINDENES bejáró főzőnőt keres kéttagú fiatal házaspár azonnali belépésre. Boros, Arad, Str. Eminescu 6.

UTAZÓKNAK, ÜGYNÖKÖKNEK STB. MAGAS KERESÉTET NYUJT elsőrendű külföldi cég. Szakismeret és tüske nem szükséges. Ajánlatok: „Erträgnisreichste Vertretung 9945“ alatt Piras A. G. Prag Jmdriska 18. C. S. R. címre küldendők. 1751

EGY perfekt szobaleány azonnal vagy 15-iki belépésre kerestetik. Hirschfeld Mór, Arad, General Berthelot 8. 2564

ROMÁN GÉPIRÓNÓ kinek szép kézirása van és magyarul is tud, sajátkezü írásbeli ajánlatát nyújtsa be dr. Beles közjegyzőhöz Arad, Minorita-palota. 10336

GÖZMENGERT für a helyszínen Ranz Ottó gépészeti műhelye Szentannán. Jud. Arad. 2582

ÜGYES órásságát kerestetik. Ajánlatok Fratii Elias, Magazin Bijouterie si Ceasornicarie, Turnu-Severin címre intézendők. 10338

REDAMATIÓS MŰSZERESZT KÉRESEK. Ajánlatokat fizetési kények megjelenésével „Astra” jellegre Fehér Olga hirdetési irodájába keret Timisoara, Strada Miron Costin 5. 260

FIZETŐ és tanulóanyok felvételnek Deutsch Anna, Arad, Str. Mărășești 3. (Kossuth-u.) 2582

ÜGYES varrólányokat felvesz Hacksalon Arad, Str. Consistorului (Batthyány-u.) 24. 2592

HÁZIKISASSZONY, főzés tudó kerestetik vidékre. Jelentkezni Mann-szanatórium 1. számú szoba Arad. 2599

Lakás.

BELVÁROS SZIVÉBEN ujonnan épülő házban 4 szobás modern lakások minden komforttal, lelépés nélkül mérsékelt bér mellett 3 évre kiadatnak. Bővebbet Dr. Vadász Armand ügyvédi irodájában Arad, Piața Catedrală No. 2. délután 2-6 között. 2586

ARAD, Str. Románulul 12. (Zrinyi-u.) kétszer kétszobás modern helyiség azonnal kiadó. Megfelel bármilyen irodának, rendelőnek, garzon lakásnak, műteremnek. 2596

MŰHELYNEK vagy lakásnak alkalmas helyiség azonnal kiadó. Arad, Str. Consistorului (Batthyány-u.) 17. 2591

Hollós Vacuum Cleaner

ARAD, Str. Bariltu 39. (Ferral- és Rákóczi-u. sarok). :: Telefon 5-13 porszívás, parkettasúrolás és fényezés electromos gépekkel. :: Teljes lakástakarítások vállalása.

Vétel és eladás.

KELETI és helyben készített perzsa szőnyegek, halba való garnitúrák, 12 személyes étkező, s 6 személyes üveg ser-vizek, zongorák, különböző hangszerek, festmények, fotelok, asztalneműek, háló, ebédlő, uriszoba garnitúrák, tisztítógyak, előszobafal, rézműcs, antik szekrények, függönyök, íróasztalgarnitúrák, 2 éves gyermeknek kabát, stb. eladók. Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-uca) I. em., ajtó jobb. 1000

Üzletek.

TÖKEPÉNZES gépipari vállalatokhoz társ kerestetik. Leveleket „Okl. gépészmérnök” jellegre az Aradi Közlöny kiadójába kérünk. 2589

Különféle.

KIADÓ földszintes raktárhelyiség. Eladó egy plüss divány, férfi-, nő- és gyermekruhák, kitűnő házi szappan. Record-automó-iroda Arad, Str. Moise Nicoara 2. (Petőfi-u.) Ugyanott megvételre kerestetik használt személy és teherautó. 2595

Bankkölesőnőket hosszú lejáratú

legelőnyösebb feltételekkel folyószámlátok házakra és környékbeli földekre. HAASZ Iroda Arad, Str. Eminescu (v. Deák Ferenc-uca) 12.

Minísen 5 kat. hold szőlő

nyaralóval, felszereléssel 650.000 lejért. RADNÁN 5 kat. hold szőlő kolnával, felszereléssel 550.000 lejért. — GYOROKON 2 kat. hold verandás nyaralóval, felszereléssel, villanyos megálló közelében 320.000 lejért. — UGYANOTT 1 1/2 kis holdas felszereléssel, kis kolnával, butorral 140.000 lejért ELADÓ. Bővebbet

GYÖRFFY „MURES” Irodájában Arad, Str. Unirel (Fábián G.) 15234

Legkiválóbb minőségű „Afcar”

Kátrány fedőlemez

nagyban és kicsinyben kapható Boros & Zucker, Arad. Iroda: Bul. Regele Ferdinand 19. Detailizlet: Bul. Regele Ferdinand No. 40-42. (Aradana épület). Detail árak 10 m² méteres kötegeként:

- Extra ... L. 220.— Prima ... L. 185.— Medea ... L. 150.— ... L. 120.— Izolátorlemez L. 500.—

Ingtalan.

HÁZHELYEK eladók Ujmikelakán. Erdéklődni Munteannál katonatemetővel szomben. 1859

KÉT egy-egy szoba konyhás magánház 190 m²-es telekkel 125.000 lejért sürgősen eladó, azonnal elfoglalható. Hotel Central portásánál Arad. 2600

Elsőrangú! külföldi harisnya győző, barack, Covercot és Szántónál Arad, Str. Eminescu 6. (v. Deák Ferenc-uca) Vadászúrttel szemben

Tőkebefektetésre alkalmas 5 lakásos bérház, mely áll: egy 2 szobás-konyhás, négy 1 szobás konyhás lakásból, 191 m²-es telekkel, a Kasza-uccától néhány lépésnyire ÁRON ALUL 280.000 LEJÉRT SÜRGŐSEN ELADÓ. Bővebbet: BERECZKY Iényképésznél, Arad, Strada Eminescu (Deák Ferenc-uca) 3. 2404

Kövezést és mindennemű utépítést a legelőnyösebb feltételek mellett vállal és készít bárhol SZANITY GYÖRGY kövezési vállalkozó Arad, Piața Sft. Sava 6. (Szerb-palota.) Költségvetések díjtalanok.

Solingeni „Patria” és Steyr „Waffenrad” kerékpárok Kedvező fizetési feltételek mellett kaphatók HAMMER VILMOS műszerésznél. Arad, P. Avram Iancu 5-6. Motorpumpik minden méretben raktáron. 1548

ILLITS BRISTOL SZALLODA BUDAPEST. Dunaparton, minden elképezhető kényelemmel. Kiténő konyha. Mérsékelt árak. Kávész. Elsőrangú Duna-étterem és polgári étterem

GROZIT BÖRFEDÉLLEMEZ ERŐS TARTÓS VIHARTÁLLÓ „GROZIT” TIMISOARA

Grozit gyártmányok: Fedőlemezek külföldi filzlemezből (nem cellulózból), aszfaltszigetelőlemezek, aszfaltmastix, bitumen, facement, tetőlátk, carbolinum, kőszénkátrány. Vállal mindennemű szakmába vágó tetőfedési és aszfaltozási munkálatokat. Képviselet és lerakot Arad város és környékére: Dobiaschi J. és Dörner Testvérek Arad, Str. Episcopul D. Radu 3. (Magyar-u.)

HA BÉR-, MAGÁN-, ÜZLET-, GAZDALKODÁSRA ALKALMAS-, IPARVÁLLALAT CÉLJÁRA MEGFELELŐ h a z a t, földbirtokot, mű- és gőzmalmot, szállót, bármilyen üzletet akar venni vagy ingatlanára bankkölcsönt akar felvenni vagy lakást szándékozik bérelni forduljon bizalommal HAÁSZ ALBERT évek óta fenálló irodájához Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-uca) 12. sz. 16589

Muzsay József Arad színházzal szemben. Tavasz árjegyzék: Férfi öltöny tiszta gyapjú L. 1950 Fiu öltöny tiszta gyapjú L. 1250 Gyermekek costum ... L. 800 Uster felöltő divat színek L. 1950 Uster felöltő angol ... L. 2600 Uster felöltő I-a Covercot L. 4000 Uster fiu tiszta gyapjú... L. 1000 Fregoli raglán ... L. 2200 Gummi kabát ... L. 850 Hannoveri) gummi Wimpasingi) kabátok L. 1450 Mérték utáni szabóság. Nagy szövet raktár. 1612

NE HAGYJA kihasználatlanul lapunk nagy nyilvánosságát, néhány lejért sok ezer emberrel tudathatja szándékát: az apróhirdetéseket rovatában.